

ЗАМІСТЬ СПРАВЖНЬОЇ ОСВІТИ – МЕТАКОГНІТИВНІ ЛІНОЩІ, ФОРМАЛІЗМ ТА ПОРОЖНІ АУДИТОРІЇ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Маріо Сеновільї та Елени Лікете «Порожні лекційні аудиторії є наслідком спотвореного ставлення студентів до необхідних зусиль».

У ній автори стверджують, що різке скорочення відвідуваності занять у сучасних університетах не можна пояснити лише появою генеративного штучного інтелекту або економічними труднощами студентів. Проблема має значно глибші культурні та соціальні причини. Не можна пояснювати масове невідвідування занять поширенням генеративного штучного інтелекту, адже різке зростання прогулів розпочалося у 2020 році під час пандемії, тоді як ChatGPT став широко доступним лише наприкінці 2022 року. Якби студенти активно використовували генеративні моделі для самостійної підготовки, вони приходили б на практичні заняття із певним рівнем опрацювання матеріалу. Але насправді ті, хто пропускає лекції, зазвичай не читають рекомендованої літератури, не виконують підготовчої роботи та не демонструють готовності взяти участь в обговоренні. Проблема – не в заміні людських зусиль технологіями, а у відмові від цих

зусиль. Зв'язок між регулярним відвідуванням занять та успішністю навчання залишається таким самим сильним, як і раніше. Університети зробили пропуск занять практично безнаслідковим завдяки доступності записів лекцій, презентацій та інших електронних матеріалів. За таких умов відвідування дедалі частіше сприймається як необов'язковий елемент навчання. Використання ГШІ може створювати ілюзію навчання, але у студентів не формується глибокого розуміння матеріалу, а короткострокове поліпшення результатів не супроводжується розвитком здатності самостійно застосовувати набуті знання

(явище «метакогнітивних лінощів»). Дослідження свідчать про переваги рукописного конспектування, оскільки сам процес осмислення й переказу інформації є важливою складовою навчання. Сучасна система вищої освіти упродовж останніх десятиліть послідовно усувала труднощі, які раніше були невід'ємною частиною навчального процесу. Записи лекцій замінили обов'язкову присутність, презентації – ведення конспектів, а окремі форми групової роботи – індивідуальну відповідальність. Кожне таке рішення окремо мало раціональне підґрунтя, однак у сукупності вони поступово послабили роль особистих зусиль у навчанні. Крім того університетські системи оцінювання все частіше стимулюють викладачів до зниження академічних вимог, оскільки більш суворі стандарти негативно позначаються на студентських оцінках їхньої роботи. Звісно, системі освіти необхідно адаптуватись до епохи генеративного штучного інтелекту, але одні лише технологічні чи методичні зміни не розв'яжуть проблему. Необхідно виховувати повагу до інтелектуальної праці, відповідального ставлення до навчання та мотивувати студентів систематично працювати над собою.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/empty-lectures-stem-student-s-fractured-relationship-effort>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_TimesHigherEducation #НРАТ_ШтучнийІнтелект
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини

2026-07-23

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів